

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

август, 2011 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

август, 2011 година

Од третото тримесечје на 2009 година, НБРМ ги прикажува резултатите од Анкетата за кредитната активност и според групи банки. Банките коишто учествуваат во Анкетата се поделени на три групи, големи (три банки), средни (осум банки) и мали (четири банки). Имено, за аналитички цели, Народната банка врши групирање на банките во три групи, според големината на нивната актива. Границите меѓу одделните групи банки се коригираат за просечната годишна стапка на раст на вкупната актива на банкарскиот систем за претходните четири квартали.¹ Коригирањето на границите се врши еднаш годишно (на крајот на годината).²

Резултати од Анкетата за кредитната активност на средните банки за второто тримесечје на 2011 година³

Резултатите од спроведената Анкета за кредитната активност во второто тримесечје на 2011 година укажуваат на генерално непроменети услови за одобрување *корпоративни кредити* од страна на средните банки. Притоа, во однос на претходната анкета резултатите посочуваат на раст на пондерираните одговори на банките коишто укажуваат во оваа насока кај кредитите на малите и средни претпријатија (од 71,6% на 77,5%), при намалување на пондерираните одговори на банките коишто укажуваат на непроменети услови за одобрување кредити на големите претпријатија (од 89,7% на 77,5%). Исто така, 22,4% од пондерираните одговори на банките укажаа и на делумно олеснети услови за одобрување корпоративни кредити. Од аспект на кредитната побарувачка, во однос на претходната анкета е забележано зголемување на бројот на банките коишто се определиле за делумно зголемена побарувачка на кредити од страна на малите и средни претпријатија (од 37,6% на 45,9%) и на кредити од страна на големите претпријатија (од 27,3% на 33,7%). Притоа, 26,7% од пондерираните одговори на банките укажаа и на делумно намалена побарувачка на кредити од страна на малите и средни претпријатија, како и од страна на големите претпријатија (во претходната анкета ниту една банка не се изјасни во оваа насока кај побарувачката на кредити наменети за големите претпријатија). Од аспект на очекувањата на банките за третото тримесечје, 49,1% од пондерираните одговори на банките укажуваат дека очекувањата се насочени кон делумно олеснување на условите за одобрување кредити на мали и средни претпријатија, додека 66,2% од пондерираните одговори на банките укажуваат дека не се очекуваат промени кај условите за одобрување на кредити на големите претпријатија. Исто така, околу

¹ Коригирањето на границите се врши доколку просечниот раст на активата надминува 5%.

² Прегледот на банки по групи е расположлив на интернет-страницата на НБРМ во рамки на делот Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Македонија на следната врска: <http://nbrm.mk/?ItemID=B72D99AC6F95284EB030D0E10BD53369>

³ Одговорите се пондерирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите.

една третина од пондерираните одговори на банките укажуваат дека се очекува делумно заострување на условите за одобрување на корпоративните кредити. Кај кредитната побарувачка, во третото тримесечје, најголем дел од банките не очекуваат поголеми промени кај корпоративните кредити, при што 22,4% од пондерираните одговори на банките укажаа дека се очекува и делумно зголемување на побарувачката на кредити од страна на малите и средните претпријатија.

Кај населението, во второто тримесечје околу 81% од пондерираните одговори на банките (наспроти 62,4% од пондерираните одговори на банките во претходната анкета) укажаа на непроменети услови за одобрување станбени кредити, додека 18,5% од пондерираните одговори на банките забележаа и делумно олеснување на условите за одобрување на овој тип кредити. Кај потрошувачките кредити е забележано зголемување на бројот на банките во однос на претходната анкета коишто укажаа на делумно олеснети кредитни услови (од 25,7% на 50,8% од пондерираните одговори на банките). Од аспект на кредитната побарувачка е забележано зголемување на бројот на пондерираните одговори на банките во однос на претходната анкета коишто укажале на зголемена побарувачка за станбени и потрошувачки кредити (од 19,4% на 43,2% кај станбените кредити, и од 25,7% на 50,8% кај потрошувачките кредити). Од аспект на согледувањата на банките за третото тримесечје, најголем дел од банките не очекуваат поголеми промени кај условите за одобрување кредити на населението, при генерално непроменета кредитна побарувачка. Исто така, околу 22% од пондерираните одговори на банките укажуваат дека се очекува и делумно зголемена побарувачка за станбени кредити, при делумно олеснување на условите за одобрување на овој тип на кредити (14,8% од пондерираните одговори на банките).

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за второто тримесечје на 2011 година **за групата средни банки**

I. Кредити на претпријатијата

1. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително се заострени										
Делумно се заострени										
Во основа останаа непроменети	89.7	77.5	71.6	77.5	89.7	77.5	89.7	77.5	89.7	77.5
Делумно се олеснети	10.3	22.4	28.4	22.4	10.3	22.4	10.3	22.4	10.3	22.4
Значително се олеснети										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-10.3	-22.4	-28.4	-22.4	-10.3	-22.4	-10.3	-22.4	-10.3	-22.4
Број на банки коишто одговориле	7	6	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

							Нето-процент	
	--	-	0	+	++	НП	Кв.1	Кв.2
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		11.1	32.7				8.8	11.1
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		11.1	88.8				17.2	11.1
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			87.7	12.2			-1.9	-12.2
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			89.7	10.2			-8.4	-10.2
Б) Притисок од конкуренција			43.8				-18.1	0.0
-Конкуренција од другите банки			77.5	22.4			-36.8	-22.4
-Конкуренција од небанкарски сектор			100				0.0	0.0
-Конкуренција од пазарното финансирање			100				0.0	0.0
В) Согледување за ризикот		44.8	26.7				-9.3	44.8
-Очекувања за вкупната економска активност	33.7	11.1	44.9	10.2			7.7	34.6
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми		44.8	36.9	18.2			2.3	26.6
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	12.2	61.0	26.7				60.2	73.2
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

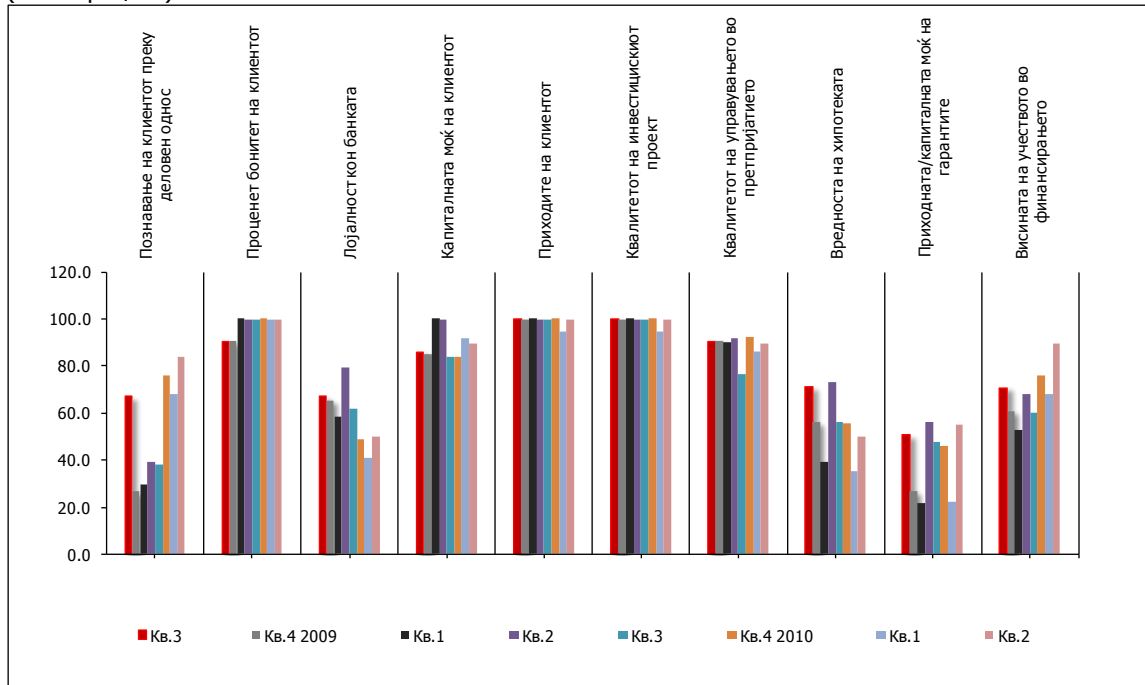
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	нп	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
Познавање на клиентот преку деловен однос			16.2	83.7			68.1	83.7
Проценет бонитет на клиентот				27.3	72.6		100	100
Лојалност кон банката			49.9	50.0			40.8	50.0
Капиталната моќ на клиентот			10.2	11.1	78.6		91.6	89.7
Приходите на клиентот				27.3	72.6		95	100
Квалитетот на инвестицискиот проект				39.5	60.4		95	100
Квалитетот на управувањето во претпријатието			10.2	29.3	60.4		86.2	89.7
Вредноста на хипотеката			49.9	11.1	38.9		35.4	50.0
Приходната/капиталната моќ на гарантите			44.8	16.2	38.9		22.3	55.1
Висината на учеството во финансирањето			10.2	63.0	26.7		68.1	89.7
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“(исклучително важни) и „+“(многу важни) и збирот на „-“(делумно важни) и „--“(потполно неважни).

Графикон 1

Важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата (нето-процент)

4. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се позаострени

- = делумно се позаострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

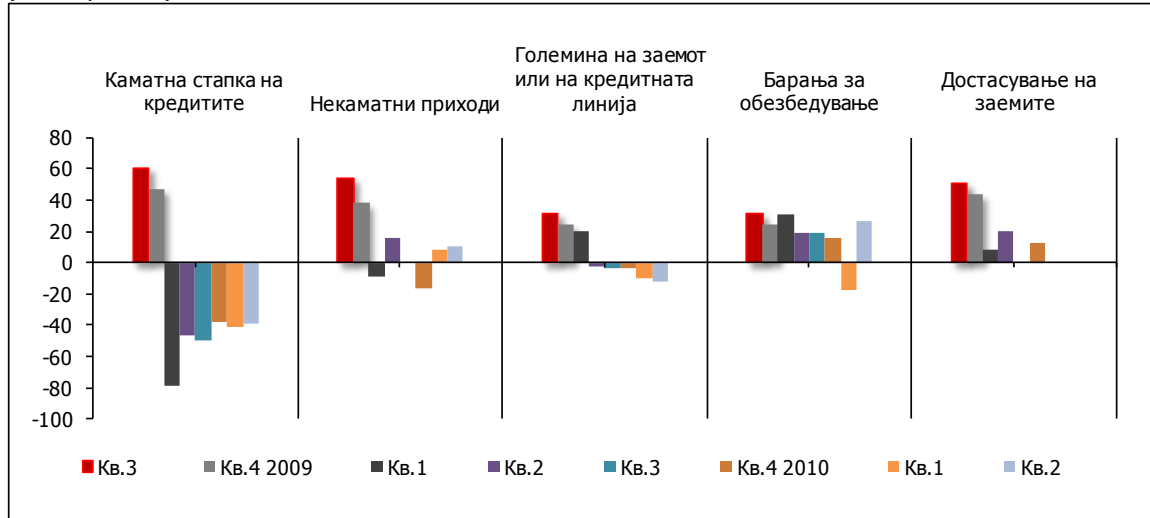
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	нп	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
А) Каматна стапка на кредитите			60.4	39.5			-40.7	-39.5
Б) Останати услови и рокови			43.8				-18.1	0.0
-Некаматни приходи		10.2	89.7				8.4	10.2
-Големина на заемот или на кредитната линија			87.7	12.2			-10.3	-12.2
-Барања за обезбедување		26.7	73.2				-18.1	26.7
-Достасување на заеми			100				0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 2

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата (нето-процент)

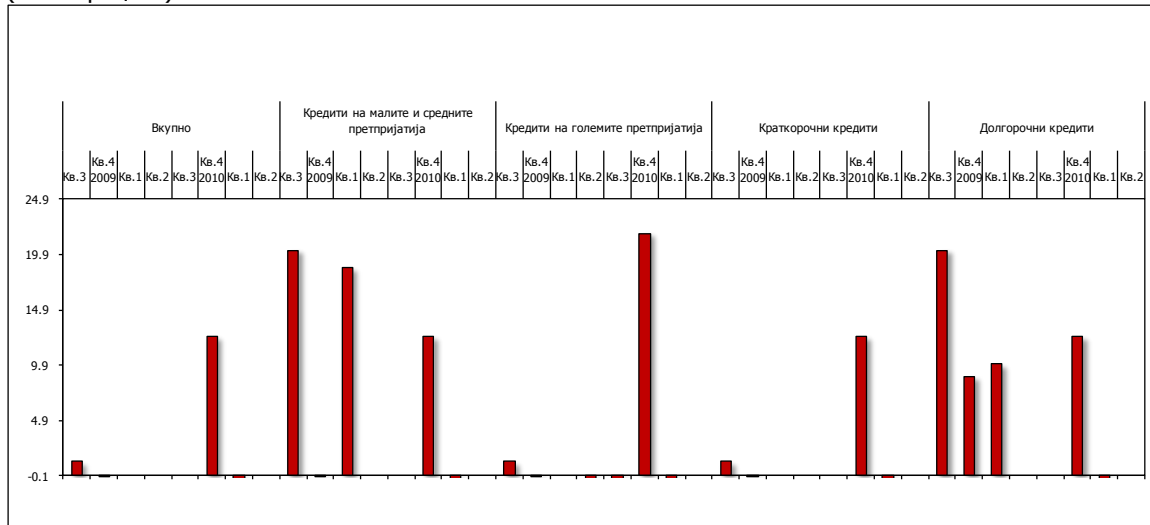
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	22.6	21.3	22.6	21.3	22.6	21.3	22.6	21.3	22.6	21.3
Незначително влијаеја	59.3	78.6	59.3	78.6	59.3	78.6	59.3	78.6	59.3	78.6
Не влијаеја	18.1		18.1		18.1		18.1		18.1	
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-18.1	0.0	-18.1	0.0	-18.1	0.0	-18.1	0.0	-18.1	0.0
Број на банки коишто одговориле	7	6	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 3

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително е намалена										
Делумно е намалена	21.7	26.7	21.7	26.7		26.7		26.7	39.8	26.7
Во основа остана непроменета	40.7	27.3	40.7	27.3	72.7	39.5	62.4	27.3	22.6	27.3
Делумно е зголемена	37.6	45.9	37.6	45.9	27.3	33.7	37.6	45.9	37.6	45.9
Значително е зголемена										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	15.9	19.2	15.9	19.2	27.3	7.0	37.6	19.2	-2.2	19.2
Број на банки коишто одговорија	7	6	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „Значително е зголемена“ и „Делумно е зголемена“ и збирот на процентите „Делумно е намалена“ и „Значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“)?

Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
А) Потребности од финансирање			26.7				0.0	0.0
- Инвестиции во основни средства		17.1	49.1	33.7			5.3	16.6
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			43.8	22.4	33.7		46.0	56.1
-Преструктурирање на долгот			26.7	73.2			33.7	73.2
Б) Употреба на алтернативно финансирање			26.7				0.0	0.0
-Интерно финансирање		6.0	93.9				12.7	-6.0
-Заеми од останати банки		11.1	55.1	33.7			0.4	22.6
-Издавање сопствени хартии од вредност			60.2			39.7	0.0	0.0
Ве молиме наведете ги								
В) Останати фактори,								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат	27.3	33.7	27.3	33.7	27.3	33.7	27.3	33.7	27.3	33.7
Во основа ќе останат непроменети	54.6	27.3	44.3	17.1	54.6	66.2	22.6	17.1	54.6	54.0
Делумно ќе се олеснат	18.1	12.2	28.4	49.1	18.1		50.1	49.1	18.1	12.2
Значително ќе се олеснат										
Неприменливо		26.7								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	9.2	21.5	-1.1	-15.4	9.2	33.7	-22.8	-15.4	9.2	21.5
Број на банки коишто одговорите	7	6	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали	21.7		21.7		21.7		21.7		21.7	
Во основа ќе остане непроменета	49.9	87.7	44.5	77.5	60.2	100	49.9	77.5	60.2	100
Делумно ќе се зголеми	28.4	12.2	33.8	22.4	18.1		28.4	22.4	18.1	
Значително ќе се зголеми										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	6.7	12.2	12.1	22.4	-3.6	0.0	6.7	22.4	-3.6	0.0
Број на банки коишто одговориле	7	6	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

10. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително се заострени								
Делумно се заострени								
Во основа останаа непроменети	72.4	67.0	62.4	81.5	74.3	49.2	75.5	73.9
Делумно се олеснети	23.8	33.0	19.4	18.5	25.7	50.8	24.5	26.1
Значително се олеснети								
Неприменливо	3.8		18.2					
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-23.8	-33.0	-19.4	-18.5	-25.7	-50.8	-24.5	-26.1
Број на банки коишто одговориле	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Во која насока влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		7.6	92.4				6.3	7.6
Б) Притисок од конкуренција			32.0	17.2			0.0	-17.2
-Конкуренција од други банки			56.7	43.3			-40.8	-43.3
В) Согледувања за ризикот			49.2				13.7	0.0
-Очекувања за вкупната економска активност			73.9	26.1			-7.7	-26.1
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето			100				13.7	0.0
-Кредитна способност на потрошувачите		7.6	92.4				20.0	7.6
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“(делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

++ = многу важни

++ = исклучително важни

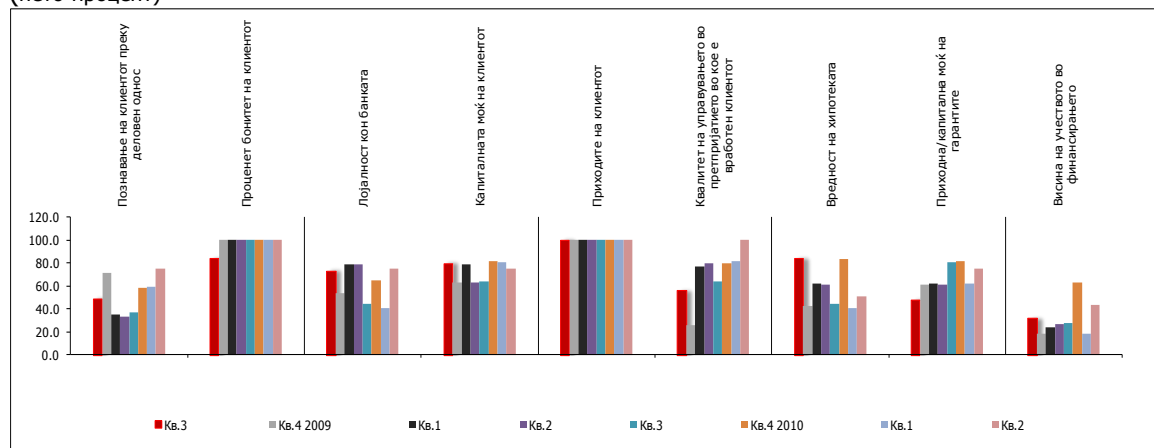
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
Познавање на клиентот преку деловен однос			24.8	32.0	43.2		59.6	75.2
Проценет бонитет на клиентот				39.5	60.5		100	100
Лојалност кон банката			24.8	56.7	18.5		40.2	75.2
Капиталната моќ на клиентот			24.7	75.3			80.6	75.3
Приходите на клиентот				41.9	58.1		100	100
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот				100			81.8	100
Вредност на хипотеката			49.5	17.2	33.3		40.2	50.5
Приходна/капитална моќ на гарантите			24.7	75.3			62.4	75.3
Висина на учеството во финансирањето		24.7	7.6	67.7			18.5	43.0
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 4

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението
(нето-процент)

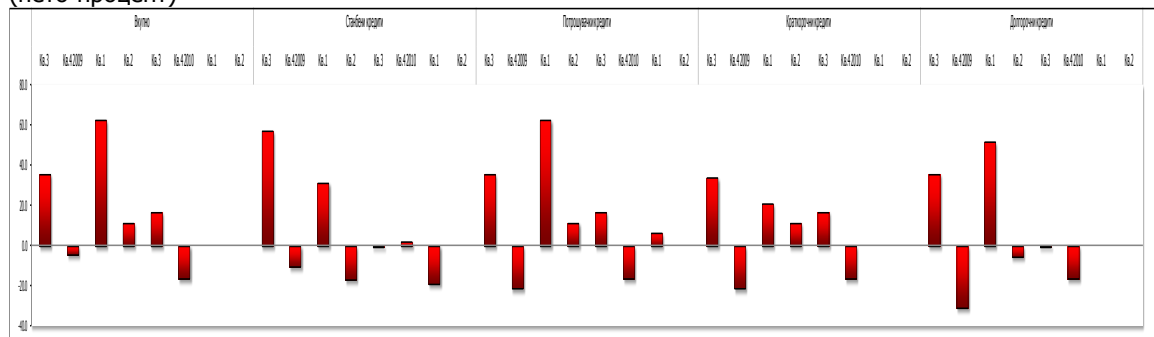
13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително влијаеја					6.3					
Делумно влијаеја	88.6	18.5	51.0	18.5	93.7	18.5	100.0	18.5	88.6	18.5
Незначително влијаеја	11.4	81.5	11.4	81.5		81.5		81.5	11.4	81.5
Не влијаеја			19.4							
Неприменливо			18.2							
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	0.0	0.0	-19.4	0.0	6.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	7	6	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 5

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на население) на банките (нето-процент)

14. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

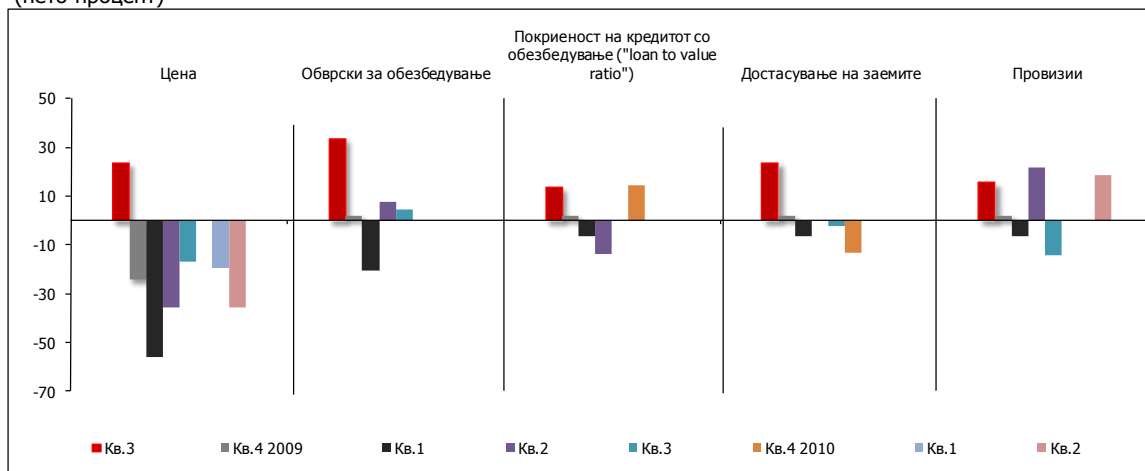
- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа останала непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
А) Цена			64.3	35.7			-19.4	-35.7
Б) Останати услови			49.2				0.0	0.0
-Обврски за обезбедување			100				0.0	0.0
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value ratio")			100				0.0	0.0
-Достасување на заемите			100				0.0	0.0
-Провизии		18.5	81.5				0.0	18.5
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 6

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението (нето-процент)

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.1
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			100				0.0	0.0
Б) Притисок од конкуренција			17.2	32.0			-29.6	-32.0
-Конкуренција од другите банки			41.9	58.1			-70.4	-58.1
В) Согледувања за ризикот		17.2	32.0				0.0	17.2
-Очекувања за вкупната економска активност		17.2	82.8				-4.5	17.2
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		17.2	82.8				13.7	17.2
- Кредитна способност на потрошувачите		17.2	82.8				20.0	17.2
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Во која насока се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

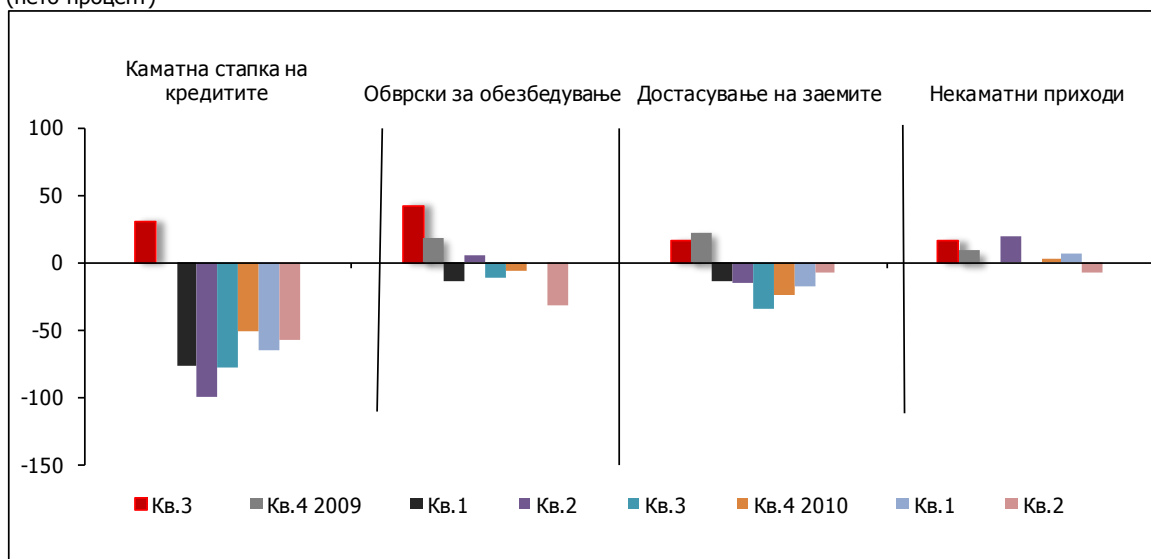
-- = значително се заострени
 - = делумно се заострени
 0 = во основа останата непроменети
 + = делумно се олеснети
 ++ = значително се олеснети
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
А) Каматна стапка на кредитите			41.9	58.1			-64.9	-58.1
Б) Останати услови			49.2				-18.2	0.0
-Обврски за обезбедување			67.7	32.3			0.0	-32.3
-Достасување на заеми			92.4	7.6			-18.2	-7.6
-Некаматни приходи			92.4	7.6			6.3	-7.6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 7

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително е намалена								
Делумно е намалена	6.1				18.2			
Во основа остана непроменета	74.6	61.8	62.4	56.8	56.1	49.2	93.7	73.9
Делумно е зголемена	9.0	38.2	19.4	43.2	6.3	50.8	6.3	26.1
Значително е зголемена	6.5				19.4			
Неприменливо	3.8		18.2					
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	9.4	38.2	19.4	43.2	7.5	50.8	6.3	26.1
Број на банки коишто одговориле	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја долунаведените фактори на побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 += делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
А) Потребности за финансирање			39.5				0.0	0.0
- Перспективи на пазарот за станбена изградба		17.2	56.7	26.1			-9.6	8.9
-Доверба на потрошувачите			81.5	18.5			15.1	18.5
-Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		17.2	82.8				-22.2	-17.2
Б) Употреба на алтернативно финансирање			49.2				0.0	0.0
-Заштеди на населението			100				0.0	0.0
-Кредити од останатите банки			82.8			17.2	-15.9	0.0
- Останати извори на финансирање			100				0.0	0.0
В) Останати фактори. Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0= придонесува за непроменетост на побарувачката
 + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
А) Потребите за финансирање			49.2	24.7			0.0	24.7
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.			67.7	32.3			1.2	32.3
-Доверба на потрошувачите			56.8	43.2			34.5	43.2
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			49.2				0.0	0.0
-Заштеди на населението			100				0.0	0.0
-Кредити од останати банки		17.2	64.3	18.5			-15.9	1.3
-Останати извори на финансирање			100				0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат								
Во основа ќе останат непроменети	45.9	96.9	55.3	85.2	35.9	100	49.0	100
Делумно ќе се олеснат	50.3	3.1	26.5	14.8	64.1		51.0	
Значително ќе се олеснат	3.8		18.2					
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-54.1	-3.1	-44.7	-14.8	-64.1	0.0	-51.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали								
Во основа ќе остане непроменета	48.8	89.3	55.3	77.6	35.9	92.4	55.3	92.4
Делумно ќе се зголеми	47.4	10.7	26.5	22.4	64.1	7.6	44.7	7.6
Значително ќе се зголеми	3.8		18.2					
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	51.2	10.7	44.7	22.4	64.1	7.6	44.7	7.6
Број на банки коишто одговориле	7	6	7	6	7	6	7	6

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките* на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити.

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи		39.5	60.4				1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		6.0	93.9				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	32.7	100					1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	54.0	78.6					1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	38.9	27.3		33.7			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	93.9					6.0	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	37.8	22.4		39.7			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	26.7	42.9	83.7				1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?		66.2	33.7	26.7			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?		54.0	45.9	38.9			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?		32.7	55.0	38.9			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	22.4	77.5					1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?	10.2	78.6	11.1				1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

Кредитирање на населението

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?	24.7	75.3					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	39.5	60.5					1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	56.7	60.5					1- помалку од два, 2-два, 3-повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	56.7	43.3					1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4-останато
Минимален број на жиранти	49.5					50.5	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата	41.9	56.8		18.5			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4-останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението		100					1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање		82.8	17.2				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?		56.8		60.4			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	58.1	24.7	17.2				1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4-останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	26.1	49.2	24.7				1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

* Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои банки не одговориле на прашањето.